

Dosarul nr.3-2773/2021
2-21150786-12-3-11102021-1

H O T Ă R Î R E
În numele legii

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
Instanța compusă din:
Președinte ședinței,
Judecătorul
grefier

Cazacu Grigorii
Buzaiji Veronica

juducînd în ședință publică cauza civilă intentată de către ***** reprezentat de avocatul Mihalache Iurie împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. ***** din *****, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de ***** lei,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

***** reprezentat de avocatul Mihalache Iurie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. ***** din *****, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de ***** lei.

În motivarea cererii a invocat faptul că, în fapt, la 29.09.2021 a recepționat prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei” scrisoarea cu nr. ***** din 23.09.2021, semnată de *****, inspector de integritate superior al Inspectoratului de Integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova. Invocă că la scrisoarea nr. ***** din 23 septembrie 2021, era atașat Actul de constatare nr. *****, data cu *****. Invocă că prin Actul de constatare nr. ***** din *****, Inspectoratul de Integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate a decis că ***** primarul or. *****, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în termenul legal, nesoluționarea conflictelor de interese reale, admiterea consumării conflictelor de interese, prin încheierea contractului de comodat din ***** și actul de primire predare a mijlocului de transport nr.1 din *****.

Afirmă că tot prin Actul de constatare nr. ***** din *****, Inspectoratul de Integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate a decis că, se decede ***** primarul or. *****, din dreptul de a exercita funcția de primar, o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani din data încetării mandatului de primar al or. ***** sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese, se înscrie ***** primarul or. *****, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică (...).

Susține că acțiunea în contencios administrativ și-o întemeiază, în principal, pe dispozițiile art.206 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ care prevede că, o acțiune în contencios

administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Consideră că Actul de constatare nr. ***** din ***** este ilegal, nefondat, lipsit de suport normativ și factual, rezultat din aprecierea subiectivă și incompletă a probelor și legislației, fiind pasibil de anulare. Pledează pentru anularea Actului de constatare nr. ***** din ***** și aduce argumentele care succed și anume procedura administrativă s-a desfășurat cu încălcarea vădită a termenului de 30 zile și a cărei prelungire nu a derulat sub auspiciile art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, astfel în textul Actului de constatare nr. ***** este indicat că sesizarea nr. ***** cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese a fost depusă în cadrul Autorității Naționale de Integritate la *****. Indică sesizarea nr. ***** a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, conform art.30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Iar la ***** , Autoritatea Națională de Integritate a întocmit Actul de constatare nr. ***** în privința lui ***** , primarul or. ***** . Astfel susține că, deși procedura de control în privința lui ***** , primarul or. ***** , a fost inițiată odată cu depunerea și înregistrarea la Autoritatea Națională de Integritate a Sesizării nr. ***** cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese ***** , procedura administrativă soldată cu emiterea Actului de constatare nr. ***** a fost finalizată la ***** , adică cu depășirea vădită a termenului de 30 zile, a cărei prelungire nu a derulat sub auspiciile art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, prin invocarea motivelor și complexității obiectului procedurii de control ce ar justifica prelungirea termenului, precum și comunicarea în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 zile, împreună cu motivele prelungirii.

Afirmă că în contextul art. 60 din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile, iar această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. Menționează că în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile. Astfel indică că în speță, se constată faptul că Autoritatea Națională de Integritate a depășit cu mult termenul privind finalizarea procedurii administrative. Declară că din ziua în care Sesizarea nr. ***** cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese a fost depusă în cadrul Autorității Naționale de Integritate (ziua de 25 februarie 2021) și până la finalizarea procedurii administrative (***** - ziua întocmirii Actului de constatare nr. *****), au trecut 209 zile. Susține că auând în considerație depășirea vădită de către Autoritatea Națională de Integritate a termenului stabilit de Codul administrativ pentru finalizarea procedurii administrative, pledează pentru anularea Actului de constatare nr. ***** întocmit pe numele dlui ***** , primarul or. ***** .

Subliniază că instituirea unui termen fix pentru emiterea actului administrativ de către autoritatea publică pe marginea sesizărilor formulate de persoanele interesate trebuie să fie în unison cu principiul legalității, celerității, eficienței, securității raporturilor juridice și certitudinii juridice, termen care este menit să disciplineze conduita destinatarilor legii și să asigure un climat coerent și previzibil de examinare a plângerilor înaintate.

Declară că Actul de constatare nr. ***** din ***** este semnat de inspectorul de integritate superior ***** din numele Inspectoratului de Integritate care este parte integrantă a Aparatului Autorității Naționale de Integritate în conformitate cu art. 8, art. 16 din Legea cu

privire la Autoritatea Națională de Integritate și Elotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 9 din 08.02.2018 privind aprobarea structurii și a efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate. Deci, rezultă că, Actul de constatare nr. ***** din ***** a fost emis de o structură internă (tară personalitate juridică) a Inspectoratului de Integritate în numele ultimei și semnată de angajatul acesteia, în pofida faptului că funcțiile de exercitare a controlului averii și intereselor personale, controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese îi revine Autorității Naționale de Integritate în unison cu dispozițiile art. 5-6 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Mai mult invocă că, în conformitate cu art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Autoritatea Națională de Integritate constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, iar pe cale de consecință, grație cadrului legal enunțat rezultă că Actul de constatare se întocmește de inspectorul de integritate (art. 19 lit. (g)) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate) însă se emite din numele Autorității Naționale de Integritate și se semnează de conducerea ei (președinte, vicepreședinte). În acest context, a nu se confunda sintagma de ”întocmire” cu sintagma ”emitere, semnare” care dispun de o încărcătură semantică distinctă și nu urmează a fi confundate.

În concluzie afirmă că, Actul de constatare nr. ***** din ***** a fost emis cu încălcarea normelor legale și este susceptibil anulării în integrum. Conform Actului de constatare nr. ***** din ***** , s-a constatat că în acțiunile reclamantului privind admiterea încheierii contractului de comodat din ***** și actului de primire-predare a mijlocului de transport nr.1 din ***** , ar fi o încălcare a conflictului de interese. Consideră că în acțiunile lui ***** ***** , primarul or. ***** , nu există conflict de interese. Astfel invocă, conform art.2 al Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese este situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii, interes personal orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, membru de familie soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținere a subiectului declarării; persoană apropiată soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată,unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră). Afirmă că din analiza supra a noțiunii de conflict de interese, conchide că conflictul de interese poate surveni cu precădere în situația când subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii. Invocă că în așa mod, se atestă faptul că un conflict de interes apare în situația când subiectul declarării are un interes personal acționând într-un mod anume.

Menționează că deoarece, nu se atestă existența a vreunui interes a reclamantului nici material și nematerial la încheierea contractului de comodat din ***** și actului de primire-predare a mijlocului de transport nr.1 din ***** , ori invocă că, acțiunile date s-au datorat necesităților Primăriei și nu pentru obținerea unui interes personal.

Invocă că analizând prevederile legale, faptele constatate, actele enunțate, prin Actul de constatare nr. ***** din ***** , Autoritatea Națională de Integritate nu a îndeplinit obligația

pozitivă de a proba și stabili existența interesului personal al reclamantului la încheierea actelor juridice indicate în act. Reiterează faptul că în Legea nr.133 din 17.06.2016, se definește noțiunea de interes personal ca orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale. Totodată indică că, legea nu definește noțiunea de interes material sau nematerial. Însă, Legea nr.133 din 17.06.2016 definește conflictul de interese ca situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Invocă că așa cum s-a menționat supra, inspectorul de integritate, la întocmirea actului de constatare nu a demonstrat existența interesului personal al reclamantului, corespunzător, în circumstanțele în care la Primăria administrată de reclamant s-a constatat că există un singur mijloc de transport iar funcția de șofer este vacantă, încheierea unui act juridic gratuit a constituit cea mai reușită soluție de moment.

Reiterează faptul că la caz nu poate să fie aplicată regula privind interesul personal, iar ipotetic vorbind, în situația în care reclamantul ar fi avut un interes personal sau material, care să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin, în locul contractului de comodat, ar fi încheiat un contract de locațiune în privința mijlocului de transport. Mai evidențiază și faptul că, în condițiile situației de fapt, reclamantul a fost de bunăcredință, întrucât, la momentul încheierii contractului de comodat, în gestiunea Primăriei or. ***** lipseau mijloacele de transport care să asigure necesitățile de deplasare ale angajaților Primăriei, iar necesitatea utilizării transportului era stridentă în vederea asigurării funcționalității Primăriei.

Invocă că primăria or. ***** nu are surse financiare ca să achiziționeze un alt automobil în locul automobilului ***** , care a fost casat din cauza uzurii. Iar în felul acesta, s-a ajuns l-a situația de a prelua în comodat automobilul de la ÎI „*****_*****” fără plata chiriei, fără plata întreținerii, fără plata asigurării, fără plata taxei de drum. Contractul de comodat a fost semnat de către viceprimarul Gh. Gîncu, întrucât ultimul este responsabil pentru relațiile privind infrastructura și gospodăria primăriei, serviciile comunal-locative ale primăriei.

Invocă că reclamantul a fost nevoit să solicite automobilul în comodat de la ÎI „*****” fără plata chiriei, fără plata întreținerii, fără plata asigurării și fără plata a taxei de drum, pentru că tot el (***** *****) este fondatorul la ÎI „*****”. Susține că ÎI „*****-*****” nu este persoană juridică, ci se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică. Legea stabilește că fondatorul persoană fizică a întreprinderii individuale poate avea doar un singur patrimoniu. Astfel, ținând cont de această regulă, în cazul întreprinderii individuale nu este posibil în a face o delimitare între bunurile utilizate în activitatea comercială și bunurile personale ale fondatorului întreprinderii individuale. Cu atât mai mult că Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi stabilește clar că patrimoniul întreprinzătorului individual este inseparabil de bunurile personale (art. 14 alin.(2)).

Invocă că patrimoniul întreprinderii individuale și bunurile personale ale fondatorului sunt inseparabile și indelibile, astfel că bunurile ce aparțin întreprinderii individuale sunt chiar bunurile personale ale fondatorului. O situație asemănătoare există în cazul gospodăriilor de fermier (țărănești) și a titularilor patentei de întreprinzător. Invocă că în contextul dat, nici o altă entitate juridică din afară, nu ar fi acceptat să ofere primăriei un automobil în posesie și folosință, în plus susține că, pe toată perioada de comodat, din contul Primăriei orașului ***** a fost

asigurat numai necesarul de motorină aprobat prin deciziile Consiliului orașenesc ***** iar celelalte cheltuieli în legătură cu întreținerea mijlocului de transport, au fost asumate de către reclamant. Totodată invocă că luând în considerație că motorina a fost oferită prin deciziile Consiliului orașenesc ***** , despre contractul de comodat au cunoscut și consilierii, și angajații primăriei, din acest punct de vedere, careva secrete nu au existat.

Menționează că atât consilierii din cadrul Consiliului orașenesc ***** , cât și administrația Primăriei orașului ***** au fost de acord cu încheierea contractului de comodat în privința automobilului.

Declară și faptul că Primăria or. ***** duce lipsă de șoferi, astfel funcția de șofer în Primăria or. ***** este vacantă. Invocă că această situație s-a creat din cauza salariului foarte mic pe care îl primesc șoferii și din acest considerent, nu există doritori în a se angaja în funcția de șofer.

Susține că pe întreaga perioadă de utilizare a automobilului, reclamantul nu a beneficiat de șofer, dar a condus de unul singur mijlocul de transport. Prin urmare indică că, constatarea încălcării regimului juridic al conflictului de interese și aplicarea consecințelor conform acestuia de încetare a mandatului de Primar, de interdicție de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică pe o perioadă de trei 3 ani de către Autoritatea Națională de Integritate în privința reclamantului, contravine circumstanțelor din speță, or, reieșind din probatoriul administrat, se atestă lipsa mijloacelor de transport pentru asigurarea funcționalității Primăriei și lipsa personalului pentru funcția de șofer.

Relevă că la momentul încheierii contractului de comodat în privința unității de transport, careva organizații care să pretindă, să-și manifeste dorința de a oferi Primăriei în posesie și folosință unități de transport, nu s-au înregistrat, fapt care impune concluzia că acordarea în comodat a mijlocului de transport nu a influențat exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce-i revin, de către reclamant. Iar, interesul reclamantului a fost îndreptat spre satisfacerea necesității publice, fiind manifestată responsabilitatea individuală și asigurată transparența și controlul public.

Consideră că nu pot fi reținute argumentele pârâtului cu referire la faptul aflării reclamantului în situația de conflict de interese la încheierea contractului de comodat în privința mijlocului de transport, or în speță nu a fost alterat interesul public iar administrația publică locală a avut doar de câștigat prin faptul că s-a beneficiat cu titlu gratuit de un mijloc de transport. Consideră că în speță, există buna-credință din partea reclamantului, precum și lipsa conflictului de interes în acțiunile lui, iar la caz, lipsește cu desăvârșire interesul material și/sau de altă natură a reclamantului, acesta realizând un interes public și discreționar al autorității publice pe care o conduce. Notează că în conformitate cu art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală.

Susține că exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare, iar conform art. 137 al Codului administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic, iar o tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Astfel invocă că dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod, iar această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Prin urmare solicită ***** reprezentat de avocatul Mihalache Iurie anularea Actului de constatare al Autorității Naționale de Integritate nr. ***** din *****, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de ***** lei.

În ședința de judecată, avocatul Mihalache Iurie în interesele reclamantului ***** reiterând circumstanțele de fapt și drept a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată, reclamantul ***** a susținut poziția avocatului solicitând admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată reprezentantul Autorității Naționale de Integritate, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. În motivarea poziției a indicat că, în data de ***** în cadrul Autorității a fost înregistrată sesizarea nr. *****, care, ulterior, în data de 12 mai 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost distribuită aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor. Sesizarea vizează controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către reclamantul ***** primarul orașului *****. Potrivit sesizării, reclamantul ***** primarul orașului ***** ar fi închiriat automobilul de model Toyota ***** cu nr. ***** ce ar aparține familiei sale. Acest lucru se confirmă prin deciziile consiliului orașenesc, unde sunt aprobate sume pentru procurarea motorinei pentru automobilul dat, deși în gestiunea primăriei este un alt automobil de serviciu Dacia Logan, ce utilizează în calitate de combustibil - benzină. Prin urmare, este necesar de stabilit dacă nu a fost admis un conflict de interese la semnarea contractului respectiv

La speța pusă în discuție, Autoritatea notează că, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) din Codul Administrativ, sesizarea care a stat la baza controlului în privința reclamantului ***** întrunea condițiile de formă și conținut. Respectiv invocă că, în data de 18.05.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 314/19 în privința reclamantului ***** Siion, primarul or. ***** a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese. Iar în consecință, termenul de inițiere a controlului este data de 18.05.2021, dată la care, inspectorul de integritate a emis procesul verbal nr. 314/19 prin care a dispus inițierea procedurii de control. Faptul că, sesizarea a fost înregistrată în data de 12.02.2021, nu constituie temei de a considera anume acea dată ca fiind punctul inițial din care începe să curgă termenul de efectuare a controlului, or, în data înregistrării, sesizarea nici nu a fost distribuită aleatoriu spre examinare și, respectiv, inspectorul nici nu putea efectua verificarea prealabilă a acesteia.

Autoritatea menționează că, prin scrisoarea nr. ***** din 19.05.2021, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la Primăria or. ***** iar ca urmare a neprezentării informațiilor în mărime deplină, în data de 22.06.2021, a fost expediată o altă scrisoarea cu nr. ***** prin care s-a solicitat prezentarea actelor lipsă. Potrivit informațiilor din sistemul informațional e-Integritate reclamantul ***** este subiect al declarării averii și intereselor personale ca urmare a exercitării funcției de primar al or. ***** în care a fost numit prin Hotărârea judecătorească nr. ***** din 08.07.2015, iar în urma alegerilor locale din 03.11.2019, a obținut încă un mandat de primar în baza Hotărârii judecătorești nr. ***** din 05.11.2019. Indică că în corespundere cu informațiile din Registrul

de Stat al Transporturilor, s-a stabilit că automobilul de model Toyota *****, cu nr. ***** aparține ÎI „*****-*****”, în care reclamantul ***** ***** deține calitatea de fondator și administrator, iar în cadrul controlului inspectorul de integritate a stabilit că reclamantul.

Susține că în calitate de primar al or. *****, a încheiat următoarele acte juridice prin intermediul unei persoane terțe (viceprimarul), în raport cu ÎI „*****-*****”, contract de comodat din 04.01.2016, Act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din 04.01.2016, Contract de comodat din *****, Act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din *****.

Invocă că prin scrisoarea nr. ***** din 17.08.2021, care conform avizului de recepție nr. ***** a fost recepționată la 01.09.2021, reclamantul ***** ***** a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese reglementat de prevederile art. 12 și art. 14 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale la încheierea actelor juridice cu ÎI „*****-*****”, exercitându-și dreptul prevăzut de art. 37 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, reclamantul ***** ***** și-a prezentat în scris punctul de vedere asupra obiectului controlului, conform celor indicate în actul de constatare. Iar în continuare, Autoritatea notează că, verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către reclamantul ***** *****, primarul or. *****, la încheierea actelor juridice enumerate supra, urmează a fi efectuată prin prisma prevederilor Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și ale Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

Invocă că reieșind din faptul că reclamantul ***** ***** a obținut mandatul de primar în baza Hotărârii Judecătorești nr. ***** din 08.07.2015, iar Legea nr. 133/2016 cu privire la declararea averii și a intereselor personale, a intrat în vigoare în data de 01.08.2016, s-au luat ca probe doar actele juridice încheiate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, săvârșite după data de 01.08.2016 (contract de comodat din ***** și act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din *****). Prin urmare invocă că, de către inspectorul de integritate a fost constatat cu certitudine că autoturismul Toyota *****, cu nr. ***** aparține ÎI „*****-*****”, la care reclamantul ***** ***** deține calitatea de fondator și administrator. Astfel declară că, în data de ***** ÎI „*****-*****”, reprezentată de administratorul întreprinderii dna Iliana Elena „comodant” pe de o parte și Primăria or. ***** reprezentată de reclamant „comodatar”, pe altă parte, au semnat contractul de comodat a autovehiculului respectiv, în aceeași zi părțile au semnat și Actul de primire predare a mijlocului de transport. Conform condițiilor contractuale, automobilul se transmite cu titlul gratuit în folosință temporară, „comodantul” păstrându-și dreptul de proprietate deplină asupra automobilului, iar „comodatarul” nu poate vinde, subînchiria sau dispune de autovehicul, decât în condițiile prevăzute în contract. Menționează, chiar dacă reprezentantul primăriei în contract este indicat reclamantul ***** *****, atât contractul, cât și actul de primire-predare au fost semnate de către viceprimarul în persoana lui *****, iar acest lucru a fost indicat și în Raportul privind rezultatele inspecției financiare tematice efectuate la Primăria or. ***** din 26.08.2021, expediat în adresa Autorității prin scrisoarea înregistrată cu nr. 7964 din 01.09.2021.

Susține că persoana care a reprezentat ÎI „*****-*****” în contractul de comodat, Iliana Elena nu avea împuternicirile necesare și a fost utilizată cu scopul de a evita un conflict de interese (***** Ana conform extrasului din Registrul de Stat a Populației este fiica reclamantului ***** *****). De asemenea susține că, reieșind din explicațiile lui *****, viceprimarul or. *****, prezentate inspecției financiare, la întrebarea care a fost motivul semnării contractelor de

comodat, deși în preambul este indicat numele reclamantului ***** *****, a menționat că a fost semnat de ultimul deoarece grupul tehnic, rețelele ingineresti, unitățile de transport ce deservește Primăria, grădinițele de copii nr. 1, 2, 5, 6, sunt monitorizate de viceprimar, dar totodată autoritatea contractantă este reprezentată de primar.

Menționează că conform Raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria or. ***** din 26.08.2021, urmare a utilizării autoturismului Toyota *****, cu nr. *****, s-a admis depășirea parcursului limită stabilit prin deciziile Consiliului orașenesc *****, pentru anul 2016 cu 1016 km, fiind decontate 157,48 litri de motorină în sumă de 2059,2 lei pentru anul 2017 depășirea a constituit 1 393 km, fiind decontate 215,92 litri de motorină în sumă de 3 042, 27 lei și pentru anul 2018 depășirea a constituit 4 141 km, fiind decontate 641,86 litri de motorină în sumă de 10 044,8 lei.

Autoritatea este de părere că, inspectorul de integritate a concluzionat întemeiat faptul că reclamantul ***** *****, primarul or. *****, nu a declarat în termenul legal, nu a soluționat prin abținere conflictele de interese reale și a încheiat prin intermediul unei persoane terțe (viceprimarul), contractul de comodat din ***** și act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din ***** , cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Declară că conform art. 22 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, stabilește că exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese. În temeiul normelor citate, având în vedere că, inspectorul de integritate a constatat în mod cert faptul încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către reclamantul ***** ***** la semnarea actelor juridice cu o întreprindere în care are interese personale, fără a respecta regimul juridic al conflictelor, prin actul de constatare nr. ***** din ***** , fiind dispuse aplicarea sancțiunilor care survin în cazul admiterii consumării conflictelor de interese, cu intrarea în vigoare a acestor sancțiuni după data rămânerii definitive a actului administrativ.

Referitor la sancțiunile aplicate prin actul de constatare contestat, Autoritatea reține opinia Curții constituționale, expusă la pct. 17 din Decizia nr. 143 din 16.12.2019 potrivit căreia, pentru a asigura interesul public cu imparțialitate și obiectivitate, agenții publici, împreună cu conducătorul entității publice și, după caz, cu Autoritatea Națională de Integritate, sunt obligați să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea lor profesională în termenele și modul stabilit. În acest sens indică că, articolul 12 al Legii privind declararea averii și a intereselor personale prevede categoriile conflictelor de interese și modul de declarare a acestora. Deci, reclamantul nu poate să-și justifice faptele sale decât prin prisma prevederilor Legii privind declararea averii și a intereselor personale, iar dacă atare fapte sunt contrare legii, atunci se constată încălcarea regimului juridic al conflictului de interese, fapt pe care, inspectorul de integritate corect l-a stabilit în privința reclamantului ***** *****.

În privința afirmației precum că, actul administrativ a fost semnat de către o persoană necorespunzătoare, Autoritatea respinge această declarație a reclamantului pe motiv că, art. 19 lit. g) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate stipulează că inspectorii de integritate întocmesc acte de constatare în condițiile legii. Autoritatea notează că, actul de constatare este un act administrativ individual așa cum este definit acesta prin prisma art. 10 alin. (1) Cod administrativ. Totodată susține că, art. 120 alin. (1) lit. i) Cod administrativ

stipulează că, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă semnătura colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ.

Respectiv menționează că, inspectorul de integritate care a efectuat controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese în privința reclamantului ***** este cel care semnează actul de constatare pe care l-a întocmit. Președintele și vicepreședintele Autorității, în temeiul art. 14 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nu exercită atribuții privind controlul averilor și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, deci nu au nici dreptul să semneze actele de constatare emise de inspectorii de integritate.

Mai mult decât atât invocă că, atribuțiile președintelui Autorității sunt prevăzute expres în art. 14 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, iar conform art. 14 alin. (2) din aceeași lege, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), președintele Autorității emite ordine și dispoziții. Declară că în context, președintele Autorității nu poate emite acte de constatare care, în exclusivitate, se întocmesc de inspectorii de integritate și se semnează de către aceștia. Potrivit art. 20 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate nu solicită și nu primește dispoziții, inclusiv de la președintele sau vicepreședintele Autorității, referitoare la controalele privind averea și interesele personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În rezultat declară că inspectorul de integritate nu propune conducerii Autorității proiectul actului de constatare spre a fi semnat, ci îl întocmește de sine stătător și, fără a solicita aprobarea altor persoane, aplică semnătura personală, iar referitor la noțiunea de ”întocmire” și ”emitere, semnare”, Autoritatea relevă că, prevederea Legii nr. 132/2016 operează atât cu noțiunea de întocmire, cât și cea de emitere a actului de constatare, incidente fiind prevederile art. 33 lit. e), art. 34 alin. (1), art. 34 alin. (4). Respectiv, inspectorul de integritate întocmește și emite actul de constatare, prin aplicarea semnăturii proprii pe documentul dat.

Reieșind din cele expuse mai sus, reprezentantul Autorității Naționale de Integritate solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu **art. 2 alin. (2) din Codul administrativ**, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme

legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu **art. 3 din Codul administrativ**, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În corespundere cu **art. 6 din Codul administrativ**, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

În conformitate cu **art. 10 alin. (1) din Codul administrativ**, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit **art. 11 din Codul administrativ**, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu **art. 16 din Codul administrativ**, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform **art. 21 din Codul administrativ**, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu **art. 22 din Codul administrativ**, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform **art. 30 din Codul administrativ**, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu **art. 165 din Codul administrativ**, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Dacă autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen.

Conform **art. 206 din Codul administrativ**, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

- a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);
- b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);
- c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);
- d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau
- e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu **art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Instanța atestă că, la data de ***** în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. *****cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către Primarul or. ***** ***** ***** (f.d. 61 dosar administrativ).

Potrivit sesizării, reclamantul ***** ***** , primarul orașului ***** , ar fi închiriat automobilul de model Toyota ***** , cu nr. ***** , ce ar aparține familiei sale. Acest lucru se confirmă prin deciziile consiliului orășenesc, unde sunt aprobate sume pentru procurarea motorinei pentru automobilul dat, deși în gestiunea primăriei este un alt automobil de serviciu Dacia Logan, ce utilizează în calitate de combustibil benzină.

Se reține că, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) din Codul Administrativ, sesizarea care a stat la baza controlului în privința reclamantului ***** ***** întrunea condițiile

de formă și conținut. Respectiv, în data de 18.05.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 314/19, în privința reclamantului ***** ***** Siion, primarul or. *****, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese (f.d. 60 dosar administrativ).

Prin scrisoarea nr. ***** din 19.05.2021, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la Primăria or. ***** . Ca urmare a neprezentării informațiilor în mărime deplină, în data de 22.06.2021, a fost expediată o altă scrisoarea cu nr. *****, prin care s-a solicitat prezentarea actelor lipsă. Potrivit informațiilor din sistemul informațional e-Integritate reclamantul ***** ***** este subiect al declarării averii și intereselor personale ca urmare a exercitării funcției de primar al or. *****, în care a fost numit prin Hotărârea judecătorească nr. ***** din 08.07.2015, iar în urma alegerilor locale din 03.11.2019, a obținut încă un mandat de primar în baza Hotărârii judecătorești nr. ***** din 05.11.2019.

În corespundere cu informațiile din Registrul de Stat al Transporturilor, s-a stabilit că automobilul de model Toyota *****, cu nr. ***** aparține ÎI „*****-*****”, în care reclamantul ***** ***** deține calitatea de fondator și administrator.

Astfel, în cadrul controlului inspectorul de integritate a stabilit că reclamantul în calitate de primar al or. *****, a încheiat următoarele acte juridice prin intermediul unei persoane terțe (viceprimarul), în raport cu ÎI „*****-*****”: Contract de comodat din 04.01.2016; Act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din 04.01.2016; Contract de comodat din *****; Act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din *****.

În conformitate cu răspunsul Inspecției Financiare nr. ***** din 03.06.2021, inspecția financiară la Primăria or. ***** va fi inclusă în Programul de activitate al Inspecției pentru semestrul II al anului 2021. Totodată, conform informațiilor din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese declarate de către subiecții vizați în art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ținut de către Autoritatea Națională de Integritate, s-a constatat lipsa înscrisurilor în privința reclamantului.

Astfel, prin scrisoarea nr. ***** din 17.08.2021, care conform avizului de recepție nr. ***** a fost recepționată la 01 septembrie 2021, reclamantul ***** ***** a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese reglementat de prevederile art. 12 și art. 14 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale la încheierea actelor juridice cu ÎI „*****-*****”. Exercitându-și dreptul prevăzut de art. 37 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, reclamantul ***** ***** și-a prezentat în scris punctul de vedere asupra obiectului controlului, conform celor indicate în actul de constatare.

Respectiv, Autoritatea Națională de Integritate a emis Actul de constatare nr. ***** din ***** prin care s-a constatat că ***** ***** , primarul or. *****, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în termenul legal, nesoluționarea conflictelor de interese reale, admiterea consumării conflictelor de interese, prin încheierea contractului de comodat din ***** și actul de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din ***** (f.d. 3-7 dosar administrativ).

În conformitate cu prevederile **art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016**, în domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea:

- a) constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Potrivit **art. 17 alin. (1) din Legea indicată supra**, inspectorul de integritate este persoana angajată în această funcție prin concurs și care este responsabil de efectuarea controlului averii și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Conform **art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016**, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sînt:

- a) persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile **art. 31 din Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017**, controlul conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

Iar în corespundere cu prevederile **art. 19 lit. b) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016**, inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități:

- b) efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Potrivit **art. 12 alin. (3)-(7) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016**, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

(5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(6) Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut conform anexei nr.4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

(7) Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a

unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5).

În acest sens instanța remarcă că, reieșind din faptul că reclamantul ***** a obținut mandatul de primar în baza Hotărârii Judecătorești nr. ***** din 08.07.2015, iar Legea nr. 133/2016 cu privire la declararea averii și a intereselor personale, a intrat în vigoare în data de 01.08.2016, s-au luat ca probe doar actele juridice încheiate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, săvârșite după data de 01.08.2016 (contract de comodat din ***** și act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din *****).

Prin urmare se reține că, de către inspectorul de integritate a fost constatat cu certitudine că autoturismul Toyota ***** , cu nr. ***** aparține ÎI „*****-*****”, la care reclamantul ***** deține calitatea de fondator și administrator.

Astfel, în data de ***** ÎI „*****-*****”, reprezentată de administratorul întreprinderii dna Iliana Elena „comodant” pe de o parte și Primăria or. ***** reprezentată de reclamant „comodatar”, pe altă parte, au semnat contractul de comodat a autovehiculului respectiv, în aceeași zi părțile au semnat și Actul de primire predare a mijlocului de transport. Conform condițiilor contractuale, automobilul se transmite cu titlul gratuit în folosință temporară, „comodantul” păstrându-și dreptul de proprietate deplină asupra automobilului, iar „comodatarul” nu poate vinde, subînchiria sau dispune de autovehicul, decât în condițiile prevăzute în contract. Se reține că, chiar dacă reprezentantul primăriei în contract este indicat reclamantul ***** , atât contractul, cât și actul de primire-predare au fost semnate de către viceprimarul în persoana lui ***** . Acest lucru a fost indicat și în Raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria or. ***** din 26.08.2021, expediat în adresa Autorității prin scrisoarea înregistrată cu nr. 7964 din 01.09.2021.

Conform Raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria or. ***** din 26.08.2021, urmare a utilizării autoturismului Toyota ***** , cu nr. ***** , s-a admis depășirea parcursului limită stabilit prin deciziile Consiliului orășenesc ***** , pentru anul 2016 cu 1 016 km, fiind decontate 157,48 litri de motorină în sumă de 2059,2 lei: pentru anul 2017 depășirea a constituit 1 393 km, fiind decontate 215,92 litri de motorină în sumă de 3 042, 27 lei și pentru anul 2018 depășirea a constituit 4 141 km, fiind decontate 641,86 litri de motorină în sumă de 10 044,8 lei.

Totodată conform **art. 14 alin. (3) și (4) al Legii indicate supra**, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii. Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art.12 alin.(4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

În rezultat, conform **art. 12 alin. (10) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016**, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de

participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Astfel, având în vedere că obiectul sesizării Autorității Naționale de Integritate viza pretinse nereguli admise de către reclamanta ***** sub aspectul încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul just a stabilit că în exercitarea obligațiilor și responsabilităților ce îi reveneau acesteia în calitate de Director al IP *****, ultima a fost influențată de interes personal. Totodată, în situația în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere care vizează o persoană apropiată și care poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției, reprezintă conflict de interese real în sensul art. 12 alin. (3) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016.

Totodată, potrivit **art. 14 alin. (1)-(3) din Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017**, în vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, agenții publici, împreună cu conducătorul entității publice și, după caz, cu Autoritatea Națională de Integritate, sînt obligați să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea lor profesională în termenele și modul prevăzute de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

(2) Agentul public are următoarele obligații în legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese, care se îndeplinesc în condițiile legislației speciale:

a) să declare în scris, în termen de 3 zile, conducătorului entității publice despre conflictul de interese real apărut în cadrul activității sale profesionale, explicînd natura conflictului de interese și cum acesta influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor sale;

b) să evite consumarea conflictului de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sînt amenințate de conflictul de interese, pînă la soluționarea acestuia.

(3) Conducătorul entității publice are următoarele obligații în legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese, care se îndeplinesc în condițiile legislației speciale:

a) să nu admită cu bună știință ca agenții publici din entitatea pe care o conduce să își exercite atribuțiile de serviciu fiind în situații de conflict de interese real;

b) să asigure ținerea evidenței declarațiilor de conflict de interese și să desemneze persoana responsabilă de aceasta;

c) să soluționeze conflictul de interese declarat în termen de cel mult 3 zile de la data aducerii la cunoștință, aplicînd opțiunile de soluționare prevăzute de legislația specială, luînd în considerare interesele entității publice, interesul public și interesele legitime ale agentului public, nivelul, tipul funcției deținute de acesta, natura conflictului de interese, precum și alți factori;

d) să se adreseze Autorității Naționale de Integritate în cazul în care nu poate soluționa conflictul de interese declarat de agentul public;

e) să declare la Autoritatea Națională de Integritate conflictele sale de interese reale, în condițiile prevăzute la alin.(2) lit.a), și să asigure îndeplinirea de către agenții publici a obligației prevăzute la alin.(2) lit.b);

f) să informeze semestrial, în formă scrisă, Autoritatea Națională de Integritate despre conflictele de interese consumate depistate și măsurile întreprinse.

Astfel, în cadrul controlului s-a constatat cu certitudine că reclamantul s-a aflat situație de conflict de interese pe care nu l-a declarat și nu l-a soluționat în termenele și modul prevăzute de Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016. Prin urmare, persistau suficiente motive de îngrijorare în privința integrității reclamantului ***** ***** , iar

pe cale de consecință a intervenit necesitatea de atragerii acesteia răspundere juridică pentru lipsă de integritate de care a dat dovadă.

Totodată, în conformitate cu prevederile *art. 23 alin. (4) și (6) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză. Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)-(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor eligibile, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

Astfel instanța reține asupra temeiniciei concluziei Autorității Naționale de Integritate privind încălcarea de către ***** în calitate de Primar al or. *****, a regimului juridic al conflictului de interese.

Mai mult, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că persoanele care exercită o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (Sekmadienis Ltd. v. Lituania, 30 ianuarie 2018, § 65; Satakunnan Markkinaporssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda [MC], 27 iunie 2017, § 145) (DCC nr. 143 din 16 decembrie 2019, §§ 26-27).

Instanța reține opinia Curții Europene, în cauza Salabiaku c. Franței, pct. 28⁴ potrivit căreia, statele pot recurge la aplicarea prezumției că averea a fost dobândită în mod ilegal, or, aplicarea prezumției este compatibilă cu prezumția de nevinovăție dacă părții i s-a acordat posibilitatea să formuleze propria apărare. La fel, CtEDO a stabilit că, prezumția dobândirii unei averi nejustificate este aplicabilă în măsura în care celor împotriva cărora a fost formulată această prezumție, de drept, le-a fost acordată șansă să se apere. Sunt relevante cuzele Cacucci și Sabatelli împotriva Italiei (dec.), pct. 43; Grayson și Bamham împotriva Regatului Unit, pct. 45⁵; Phillips împotriva Regatului Unit, pct. 43⁶. Aceste decizii ale Curții Europene vin să statueze faptul că, în cazurile legate de confiscarea averii, statul poate institui o prezumție a caracterului nejustificat (inclusiv ilicit) al averii dobândite, această prezumție însă poate fi răsturnată de către partea împotriva căreia a fost formulată. La caz, se observă că, reclamantul a avut posibilitatea să ia cunoștință cu materialele cauzei la orice etapă a procedurii de control, să facă propriile obiecții, să dispună efectuarea unei expertize, precum și să întreprindă orice alte măsuri legale prin care să justifice averea în privința căreia a fost constatat caracterul nejustificat, însă reclamantul a eșuat să justifice cum anume a dobândit averea care, în mod cert, depășește venituri obținute în aceeași perioadă.

Potrivit *art. 23 alin. (4)-(6) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016*

(4) Fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru

tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

(4¹) Fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat încălcarea regimului juridic al restricțiilor și limitărilor constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională și/sau, după caz, pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

(5) Persoana a cărei avere a fost constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, va fi destituită sau revocată, după caz, din funcția pe care o deține.

(6) Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică și/sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau de la data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție electivă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului.

Conform *art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016*, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că:

a) persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Iar conform dispozițiilor art. 39 alin. (2) din Legea menționată supra, Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin.(1) lit.b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

În acord cu *art. 5 alin. (4), lit. a¹) din Legea privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 02.02.2000*, mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de:

a¹) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Astfel, instanța conchide că, inspectorul de integritate întemeiat a concluzionat faptul că reclamantul ***** *****, primarul or. *****, nu a declarat în termenul legal și nu a soluționat prin abținere conflictele de interese reale și a încheiat prin intermediul unei persoane terțe (viceprimarul), contractul de comodat din ***** și act de primire predare a mijlocului de transport nr. 1 din *****, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Cu referire la afirmația precum că, actul administrativ a fost semnat de către o persoană necorespunzătoare, se reține că, art. 19 lit. g) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016 stipulează că inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: emit procese-verbale și acte de constatare în condițiile legii

Conform *art. 120 alin. (1) lit. i) Cod administrativ*, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

i) semnătura olografă/electronică a persoanei din cadrul autorității publice care a emis actul administrativ sau, după caz, semnătura electronica a autorității care a emis actul administrativ.

Respectiv, inspectorul de integritate care a efectuat controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese în privința reclamantului ***** este cel care semnează actul de constatare pe care l-a întocmit.

Referitor la pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, instanța o consideră neîntemeiată și pasibilă de respingere din următoarele considerente.

Astfel, la examinarea cerinței privind compensarea prejudiciului moral instanța conchide că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Prin prisma art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Instanța reține că, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, de aceea în cerere despre compensarea prejudiciului moral trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza a căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințele morale (psihice) sau fizice, prin care se manifestă acestea.

Astfel la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt.

Prin urmare raportînd norma indicată supra și ținînd cont de netemeinicia acțiunii, precum și de faptul că reclamantul ***** nu a probat cauzarea din partea pîrîtului a unor suferințe psihice sau lezarea unor alte drepturi nepatrimoniale ce urmează a fi compensate în bani, instanța va respinge pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

Potrivit *art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ*, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În lumina celor menționate, instanța consideră că dezideratele reliefate supra au fost respectate, iar argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine anularea Actului de constatare nr. ***** din *****, care a fost emis în corespundere cu legea și este întemeiat pe fond. Or, de către autoritatea pîrîtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ și ultimul este emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ individual defavorabil emis în privința reclamantului ***** de către Autoritatea Națională de Integritate, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantei nu există.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către ***** reprezentat de avocatul Mihalache Iurie împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. ***** din *****, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de ***** lei, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Cazacu Grigorii